

Geachte Leden,

Op woensdag 29 mei spreekt u met de bewindslieden van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over arbeidsmarktbeleid in de zorg. Ten behoeve van dit overleg wil de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (KNMT) graag uw aandacht vragen voor de groeiende tekorten aan tandartsen en tandartsassistenten binnen de mondzorg.

Financiering opleidingsplekken Tandheelkunde onderdeel van Voorjaarsnota

Al vele jaren loopt er een discussie over het verhogen van het aantal opleidingsplaatsen voor de opleiding Tandheelkunde. Het tandartsentekort in Nederland neemt ondertussen gestaag toe. Er gaan meer tandartsen met pensioen dan er worden opgeleid en we zijn voor een deel afhankelijk van buitenlandse instroom om als land in onze eigen mondzorgbehoefte en-vraag te kunnen voorzien. Deze instroom van buitenlandse tandartsen neemt trouwens snel af. In 2016 hebben nog 263 tandartsen zich in het BIG-register geregistreerd, in 2017 was dit aantal gedaald tot 98.

Bij de aankomende voorjaarsnota zal de minister aangeven of en hoeveel middelen worden vrijgemaakt om alsnog de broodnodige tandartsen op te leiden. Het Capaciteitsorgaan heeft, na onderzoek in opdracht van de minister, geconcludeerd dat het aantal opleidingsplaatsen moet worden verhoogd van 240 naar 311. Wij sluiten ons als beroepsvereniging bij dit advies aan. In voorgaande jaren, bijvoorbeeld in 2010, 2013 (Capaciteitsorgaan) en 2018 (Panteia) heeft de minister echter de adviezen naast zich neergelegd, waardoor wij ons zorgen maken dat ook dit jaar het advies niet zal worden opgevolgd.

De instroom van buitenlandse tandartsen daalt en de beroepsgroep vergrijst in rap tempo. Bovendien zal de door de minister voorgestelde taakherschikking niet de voorspelde capaciteitswinst opleveren, omdat mondhygiënisten de taken nu ook al doen, alleen op indicatie van een tandarts. Wij vragen u dan ook om bij de aankomende voorjaarsnota alert te zijn op de opleidingscapaciteit voor Tandheelkunde.

Actieprogramma Werken in de zorg leidt mogelijk tot waterbedeffect in de zorg

De KNMT is groot voorstander van initiatieven zoals het Actieprogramma Werken in de Zorg om mensen te stimuleren te kiezen voor een carrière in de zorg maar mist in dit programma specifiek aandacht voor de mondzorg. Dat is jammer, want naast een tandartsentekort, worstelt de sector namelijk ook met een tekort aan tandartsassistenten. Dit is direct merkbaar voor tandartspraktijken en blijkt ook uit verschillende cijfers.

Het UWV heeft bijvoorbeeld het beroep tandartsassistent in 2018 aangemerkt als een kansberoep maar door toenemende krapte op de arbeidsmarkt kunnen deze vacatures ondertussen mogelijk als moeilijk invulbaar beschouwd. In haar jaarverslag geeft de Inspectie Militaire Gezondheidszorg aan dat door een tekort aan 'gewone' assistenten, preventieassistenten deze taken overnemen, waardoor de preventieve zorg onder druk komt te staan.

Omdat de aandacht voor de mondzorg in het Actieprogramma ontbreekt, vreest de KNMT dat werknemers die al in de mondzorg werkzaam zijn, uitstromen naar een deelsector die expliciet in het Actieprogramma is opgenomen. Dit 'waterbedeffect' is sowieso al merkbaar binnen de zorg, omdat het meeste personeel binnen de zorg rouleert, en zou door het Actieprogramma potentieel worden versterkt. Uit cijfers van pensioenfonds Zorg & Welzijn blijkt dat, als we kijken naar de mondzorg, tandartsassistenten voornamelijk in- of uitstromen van/naar andere zorgsectoren. Slechts een klein aandeel wordt aangetrokken van buiten de zorg.

Wij vragen u te waken voor het waterbedeffect, waarbij een oplossing voor één sector tot grotere personeelsproblemen leidt binnen andere sectoren in de zorg, en expliciet in te zetten op het aantrekken van personeel van buiten de zorg.

Vragen

Mocht u naar aanleiding van bovenstaande behoefte hebben aan een nadere toelichting dan horen wij dat uiteraard graag.

Met vriendelijke groet,

mr. dr. W.G. Brands, tandarts
voorzitter